

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Człowiek i środowisko w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza między Bałtykiem a Alpami

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Archeologia Specjalność Archeologia Pradziejowa i Średniowieczna Jednostka organizacyjna Wydział Archeologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 19ARLAPSS.22S.15868.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Maciej Kaczmarek		
Prowadzący zajęcia	Maciej Kaczmarek		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest poszerzenie wiedzy o procesach przemian kulturowych obszarów nadbałtyckich oraz wybranych regionów leżących między Bałtykiem a Alpami od początków epoki brązu do wczesnej epoki żelaza. Ponadto mają one zaznajamiać ze specjalistyczną wiedzą z zakresu źródłoznawstwa archeologicznego głównie obszarów nadbałtyckich, specyfiką tego regionu w pradziejach, ze szczególnym odniesieniem do typowych trendów kulturowych napływających na te obszary ze strefy alpejskiej (naddunajskiej).

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu pradziejów, licencjat z archeologii.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	uzyskuje poszerzoną wiedzę na temat przemian kulturowych w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza obszarów nadbałtyckich oraz strefy alpejskiej.	ARL_K2_W04, ARL_K2_W06	Egzamin ustny
W2	uzyskuje zaawansowaną wiedzę na temat źródłoznawstwa (ceramika - zabytki metalowe - zabytki szklane - zabytki bursztynowe).	ARL_K2_W04, ARL_K2_W08	Egzamin ustny
W3	potrafi określić kulturotwórczą rolę strefy nadbałtyckiej w skali Europy Środkowej i jej relacje ze strefą alpejską	ARL_K2_W04, ARL_K2_W06	Egzamin ustny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi scharakteryzować poszczególne zjawiska kulturowe w obszarze nadbałtyckim oraz w strefie przyalpejskiej w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza, a także wzajemne powiązania między tymi strefami kulturowymi	ARL_K2_U01, ARL_K2_U05	Egzamin ustny
U2	potrafi powiązać zjawiska kulturowe z przemianami środowiska naturalnego	ARL_K2_U01, ARL_K2_U04	Egzamin ustny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi samodzielnie określać materiał źródłowy z północno-zachodniej Polski	ARL_K2_K03, ARL_K2_K05	Egzamin ustny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	przemiany środowiska naturalnego i kulturowego strefy nadbałtyckiej	W1, W3, U2	Wykład
2.	systemy periodyzacyjne i podziały kulturowe w epoce brązu i początkach epoki żelaza w strefie nadbałtyckiej i przyalpejskiej	W1	Wykład
3.	szczegółowe źródłoznawstwo (ceramika - metale - szkło - bursztyn)	W2, K1	Wykład
4.	sytuacja kulturowa strefy nadbałtyckiej i strefy przyalpejskiej na tle porównawczym obszarów leżących między nimi (ze szczególnym uwzględnieniem Europy Środkowej)	W3, U1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	W celu uzyskania pozytywnej oceny, student/ka musi wykazać się pogłębioną znajomością treści omawianych na wykładzie. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Literatura

Obowiązkowa

1. Bukowski Z., Pomorze w epoce brązu w świetle dalekosiężnych kontaktów wymiennych, Gdańsk 1998.

Dodatkowa

1. Chochorowski J., Społeczności epoki brązu i wczesnej epoki żelaza, [w:] Wielka Historia Świata t. 2, Kraków 2005, 377-499.
2. Jensen J., The Prehistory of Denmark - From the Stone Age to the Vikings, Copenhagen 2013.
3. Okulicz Ł., Osadnictwo strefy wschodniobałtyckiej w I tysiącleciu przed naszą erą, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1976.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	25
Przygotowanie do egzaminu	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ARL_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania związanego z archeologią
ARL_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa archeologicznego regionalnego, krajowego, europejskiego i światowego
ARL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie wyszukiwać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy na gruncie archeologii
ARL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi samodzielnie integrować wiedzę z różnych dziedzin archeologii oraz zastosować ją w różnych sytuacjach
ARL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi samodzielnie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów źródeł archeologicznych (np. artefakty, ekofakty) stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia archeologii w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym
ARL_K2_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym wiedzę archeologiczną prowadzącą do specjalizacji w obszarach badawczych archeologii pradziejowej i średniowiecznej, orientalnej i antycznej, a także dziedzictwa archeologicznego
ARL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym współczesne osiągnięcia archeologii w poszczególnych ośrodkach i szkołach badawczych
ARL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym metody gromadzenia archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzania nimi i przetwarzania za pomocą dostępnych technik badawczych